

OndersteuningsTeam Oost- en West-Vlaanderen

JAARVERSLAG 2014

VZW OTA OOST- EN WEST-VLAANDEREN

INHOUDSTAFEL

Alfabetische lijst van de afkortingen	3
Voorwoord	4
1. Situering vzw OTA Oost- en West-Vlaanderen	5
1.1 Een bewogen historiek	5
1.2 Voorstelling vzw OTA	6
1.3 Uitgangsvisie	6
1.4 Doelstelling	6
1.5 Doelgroep	7
1.5.1 Adviserend consult	7
1.5.2 Participatief consult	7
1.6 Profilering naar de sector	7
1.7 Integrale kwaliteitszorg	8
2. Kerntaken van OTA	10
2.1 Ondersteuning in concrete dossiers	10
2.1.1 Adviserend consult	10
2.1.2 Participatief consult	10
2.2 Vorming	12
2.3 Publicaties/teksten	14
2.4 Integrale jeugdhulpverlening	14
3. Caseload 2014	15
3.1 Overzicht adviserende consulten	15
3.2 Overzicht participatieve consulten	19
3.2.1 Overzicht dossiers Niet Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp	19
3.2.2 Overzicht dossiers Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp	21
3.2.3 Indeling naar herkomst	22
3.2.4 Indeling VOS/MOF	24
3.2.5 Ondersteuning per arrondissement	24
3.2.6 Gedwongen/vrijwillige hulpverlening	25
4. Signalen	26
5. Team	28
5.1 Medewerkers	28
5.2 Co-bemiddelaars	28
5.3 Stagiaires	28
5.4 Persoonlijke opleiding en vorming	29
5.5 Teamvergadering	30
5.6 Interprovinciaal coördinatorenoverleg	30
5.7 Interprovinciaal OTA overleg	30
5.8 Interprovinciale werkgroep vorming	30
5.9 Raad van Bestuur en Algemene vergadering	31
Bijlagen	32

ALFABETISCHE LIJST VAN DE AFKORTINGEN

BJB: Bijzondere Jeugd Bijstand

CLB: Centra voor Leerlingen Begeleiding

IJH: Integrale Jeugdhulp

ITP: Intersectorale Toegangspoort

JAC: Jongeren Advies Centrum

MOF: als Misdrijf Omschreven Feit

NRTJ: Niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp

OCJ: Ondersteuningscentrum Jeugdzorg

OTA: Ondersteuningsteam Allochtonen

OTM: Ondersteuningsteam Migranten Bijzondere Jeugdbijstand

RTJ: Rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp

SDJR: Sociale Dienst Jeugdrechtbank

VOS: Verontrustende Opvoedingssituatie

VOORWOORD

Beste lezer,

Eind 2013 mochten we je de geboorte aankondigen van Vzw OTA Oost- en West-Vlaanderen. Een organisatie geboren uit de schoot van een gedreven team die zijn schouders zette onder deze nieuwe uitdaging. Zoals elke geboorte werd ook deze aangegeven en kreeg de organisatie op 1 maart 2014 zijn officiële erkenning. Naar dit moment werd jaren uitgekeken. Het bracht dan ook een grote voldoening en een berg motivatie met zich mee. Deze energie wordt dagelijks omgezet in bouwstoffen om de organisatie verder te laten groeien. In dit jaarverslag lees je alvast de eerste stappen die de kersverse organisatie zette in 2014.

Greet Lenaerts

Coördinator

1. SITUERING VZW OTA OOST- EN WEST-VLAANDEREN

1.1 Een bewogen historiek

Vzw Ondersteuningsteam Allochtonen Oost- en West-Vlaanderen (OTA) heeft al een bewogen historiek achter de rug. Hieronder noteren we kort de 'mijlpalen'.

Zo'n 20 jaar geleden stelde het comité bijzondere jeugdzorg (CBJ) van de regio Gent-Eeklo vast dat er procentueel gezien significant meer allochtone jongeren hulpverlening kregen binnen het gedwongen luik van de bijzondere jeugdbijstand (BJB). Bijkomend stelde men binnen het vrijwillige luik een ondervertegenwoordiging van de allochtone populatie vast.

Vanuit deze vaststelling werd op vraag van de Preventiecel van het CBJ te Gent een onderzoek uitgevoerd rond allochtonen binnen de bijzondere jeugdbijstand, onder leiding van professor Hebberecht van de Vakgroep Criminologie aan de Universiteit Gent.

Eén van de aanbevelingen uit het onderzoek was de oprichting van een ondersteuningsteam dat de consulenten zou ondersteunen wanneer zij hulpverlening bieden aan allochtone jongeren en hun gezinnen.

In 1994 ging het eigenlijke project van start. In die tijd sprak men over Ondersteuningsteam Migranten Bijzondere Jeugdbijstand Gent - Eeklo (OTM) en zoals de naam reeds doet vermoeden was het werkingsgebied nog niet zo ruim als vandaag. Het toenmalige OTM had een stedelijke structuur en de samenwerkingsovereenkomst werd dus gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Gent. Inmiddels evolueerde de naam van OTM naar OTA.

Daar er heel wat vragen voor ondersteuning kwamen van buiten de regio Gent - Eeklo, werd het provinciebestuur aangesproken om het OTA over te nemen. In 1998 stapten de teamleden dan ook over van een stedelijke naar een provinciale structuur en werd het OTA opgenomen binnen de provinciale dienst Minderheden. Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Het werkingsgebied werd zodoende uitgebreid naar de hele provincie Oost-Vlaanderen.

In 1999 werd West-Vlaanderen bij het werkingsgebied gevoegd en kwam er een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Oost-Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap betreffende *Ondersteuningsteam Allochtonen Bijzondere Jeugdbijstand Oost- en West-Vlaanderen*.

Vanuit een inclusief perspectief, verhuisde het OTA in 2004 van dienst Minderheden naar dienst Welzijn, sector jeugd welzijn. In 2009 werd het provinciebestuur geherstructureerd en kregen de diensten een andere naam. Het OTA maakte nu deel uit van de dienst Preventie, Hulpverlening en Zorg.

Met ingang van 1 maart 2014 is het Ondersteuningsteam Allochtonen Oost- en West-Vlaanderen een autonome vzw, die erkend en gesubsidieerd wordt door het Agentschap Jongerenwelzijn. Dit maakt dat het OTA vanaf die datum niet langer deel uitmaakt van de provinciale administratie.

Als bijlagen hebben wij achteraan dit jaarverslag ten eerste de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen voor de periode januari 2014 t.e.m. februari 2014 gevoegd (zie bijlage 1). Ten tweede voegen wij het erkenningsbesluit toe (zie bijlage 2).

1.2 Voorstelling vzw OTA

Vzw OTA is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid via het Agentschap Jongerenwelzijn. Vzw OTA is een team van interculturele bemiddelaars ter ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan minderjarigen en hun context, waarbij elementen van interculturele of levensbeschouwelijke diversiteit een rol spelen. De ondersteuning van vzw OTA situeert zich op de tweede lijn. Vzw OTA heeft als werkingsgebied de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

1.3 Uitgangsvisie

Iedere minderjarige en zijn gezin heeft recht op kwalitatieve en adequate hulpverlening. Dit gelijkwaardig recht vereist dat er voor kinderen, jongeren en hun gezinnen afkomstig uit etnisch-culturele minderheden extra inspanningen moeten geleverd worden om hulpverlening op maat aan te bieden.

Deze inspanningen zijn nodig omdat deze kinderen en jongeren door hun specifieke situatie extra kwetsbaar zijn. Hiermee verwijzen we naar de migratie of vluchtelingenachtergrond, het algemene klimaat van achterstelling, de specifieke taal en leefwereld en de gevolgen van deze factoren op hun dagelijks leven en de invloed ervan op de opvoeding.

De extra inzet is ook nodig omdat er in de hulpverlening vaak cultuurevidenties worden gehanteerd die niet voor alle hulpvragers evident zijn.

Ten derde zijn er inspanningen nodig omdat het gevaar bestaat dat er interventies gebeuren waarbij niet voldaan wordt aan het subsidiariteitsprincipe.

1.4 Doelstelling

Algemeen kan men stellen dat de OTA 's de interculturele deskundigheid binnen de jeugdhulpverlening optimaliseren zodat de hulpverlening zo adequaat mogelijk wordt, ongeacht de etnisch-culturele afkomst van de cliënt.

1.5 Doelgroep

1.5.1 Adviserend consult

Al de hulpverleners werkzaam binnen de Integrale Jeugdhulp kunnen bij OTA terecht voor advies. Een adviserend consult kan een vraagverheldering, een advies of een doorverwijzing inhouden.

1.5.2 Participatief consult

Binnen dit luik organiseert het OTA zijn diensten voor enerzijds de hulp- en dienstverlening die door de toegangspoort, de gemandateerde voorzieningen en de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdbijstand wordt ingeschakeld of georganiseerd (NRTJ) en anderzijds voor de minderjarigen en hun gezinnen (ook 'doelwitgroep' genaamd) die bereikt worden via ondersteuning in concrete dossiers.

De voorwaarde voor de aanvraag van een consult is het gegeven dat de domicilie van de betreffende jongere binnen de provincies Oost- of West-Vlaanderen ligt. Indien dit niet het geval is, verwijzen wij door naar het OTA van Antwerpen, Limburg of Vlaams-Brabant.

Vanaf 2015 zullen de voorzieningen BJB die rechtstreeks toegankelijk worden blijvend beroep kunnen doen op een participatief consult.

In beperkte mate kunnen ook diensten uit het rechtstreeks toegankelijke luik beroep doen op het OTA. Wanneer een dossier wordt aangemeld binnen het RTJ (bijvoorbeeld via een CLB) en er 'afglijding' naar de NRTJ dreigt, kan het OTA ook hier (preventief) ondersteuning bieden

1.6 Profilering naar de sector

In het kader van de opstart van de vzw en de hertekening van het jeugdhulpverleningslandschap werd er een nieuwe voorstellingsronde georganiseerd. Het OTA - team ging langs bij de verschillende diensten om enerzijds het aanbod van OTA toe te lichten binnen het kader van IJH, anderzijds een kennismaking tussen de (nieuwe) bemiddelaars en de consulenten.

- OCJ Gent – Eeklo (16/09/2014)
- OCJ Kortrijk (22/09/2014)
- OCJ Oudenaarde (21/10/2014)
- SDJR Oudenaarde (22/10/2014)
- OCJ Aalst (30/10/2014)
- SDJR Veurne (03/11/2014)
- OCJ Ieper (03/11/2014)
- OCJ Oostende (18/11/2014)
- OCJ Veurne (18/11/2014)
- OCJ Brugge (20/11/2014)
- SDJR Brugge (20/11/2014)
- OCJ Dendermonde (04/12/2014)
- SDJR Kortrijk (09/12/2014)

De kennismaking met de consultants van het OCJ Ieper, OCJ Roeselare-Tielt, SDJR Gent, OCJ St-Niklaas en SDJR Dendermonde zal doorgaan in 2015.

De OTA bemiddelaars hebben de werking op vraag van enkele diensten toegelicht:

- ROK Kortrijk (20/06/2014)
- Columbus experiment Kortrijk en Roeselare (27/11/2014)

Daarnaast werd de werking van OTA ook verduidelijkt aan de medewerkers van OOC 't Laar waar OTA in 2015 vorming zal geven. Er ging alvast een introductiemoment door als warmmaker voor de vorming.

Doorheen het jaar namen de medewerkers ook deel aan diverse vormingen, studiedagen, beleidsdagen, enz. Deze momenten werden ook steeds aangegrepen om contacten te leggen met aanwezige consultants en hulpverleners uit de jeugdhulpverlening.

Het OTA blijft ook vragen krijgen van hogescholen (opleidingen Sociaal Werk) om zich voor te stellen en bepaalde lesmomenten op zich te nemen. Gezien de veranderingen binnen de werking, konden deze vragen dit jaar slechts beperkt opgenomen worden. We gingen éénmalig de werking voorstellen aan de studenten Sociaal Werk van HoGent.

De werkbezoeken van studenten en voordrachten aan studenten, vinden we belangrijk om toekomstige hulpverleners kennis te laten maken met de werking van het OTA. Ook dit jaar kwamen verschillende studenten op bezoek. In de toekomst zullen we deze acties voortzetten en zijn we tevens vragende partij voor meer kennisoverdracht rond etnisch-culturele minderheden op hogescholen waar hulpverleners, opvoed(st)ers, leerkrachten,...worden opgeleid.

1.7 Integrale kwaliteitszorg

2014 werd voor OTA een memorabel jaar. De Vzw nam zijn start en werd door de Vlaamse regering erkend als Ondersteuningsteam. Eén van de erkenningsvoorwaarden is de uitbouw van een kwaliteitsbeleid dat minimaal de volgende elementen bevat:

1. missie van de organisatie
2. visie van de organisatie
3. waarden
4. de te creëren maatschappelijke meerwaarde, alsook de strategische doelstellingen om die meerwaarde te realiseren
5. omschrijving van de volgende aandachtsgebieden:
 - a) kwaliteitszorg
 - b) inputgebieden
 - 1) leiderschap
 - 2) personeelsbeleid

- 3) beleid en strategie
- 4) middelen en partnerschappen
- c) kernprocessen
- d) outputgebieden:
 - 1) gebruikersresultaten
 - 2) medewerkersresultaten
 - 3) samenlevingsresultaten

Doorheen het jaar werden hierin de eerste stappen gezet. Meer info hieromtrent is terug te vinden in ons kwaliteitsverslag.

2 KERNTAKEN VAN OTA

2.1 Ondersteuning in concrete dossiers

Qua tijdsbesteding is dit de hoofdpdracht van het OTA. Concreet komt het er op neer dat hulpverleners een beroep kunnen doen op het OTA voor:

2.1.1 *Adviserend consult*

Het OTA geeft advies en informatie aan hulpverleners uit de sectoren binnen Integrale Jeugdhulp. Zo kan bijvoorbeeld op vraag van een hulpverlener of consultant advies gegeven worden in verband met een concreet dossier, zonder dat het team verder betrokken wordt bij het hulpverleningsproces. Meestal hebben deze adviesvragen betrekking op de culturele achtergrond van de jongeren en/of hun gezin. Zulke adviesvragen worden telefonisch of via mail gesteld.

Kunnen we zelf niet antwoorden op gestelde vragen, dan treden we op als doorverwijzer. Door ons inzicht in de sociale kaart betreffende hulp- en dienstverlening aan allochtonen, kunnen we hulpverleners doorverwijzen.

2.1.2 *Participatief consult*

Een participatief consult bestaat uit een overleg met de aanmelder, een verkennend, herkaderend of een bemiddelingsgesprek met de aanmelder, met de jongere en zijn context.

- **Deelnemen aan (netwerk)overleg.**

Het ondersteuningsteam kan vanuit zijn specifieke deskundigheid gevraagd worden om aanwezig te zijn bij een overleg. Vanuit onze invalshoek en deskundigheid geven we bij het bespreken van een gezinssituatie meer info en duiding over de (culturele) achtergronden van het gezin. Op die manier helpen we een inschatting te maken en denken we mee na over een te volgen strategie naar de cliënt toe. Het maken van duidelijke rolafspraken in functie van het bewaken van onze positie als bemiddelaar, is hierbij belangrijk.

- **Verkennende en herkaderende gesprekken.**

Tijdens aparte gesprekken worden verschillende specifieke factoren en aspecten die de allochtone persoon kunnen beïnvloeden en bepalen, verkend. Met specifieke factoren wordt verwezen naar de culturele, interculturele, intraculturele en migratiefactoren die door middel van concrete vragen worden verkend.

De betekenissen die mensen geven, worden tijdens de verkenning van hun vanzelfsprekendheid ontdaan door aanvullende informatie te geven, vragen te stellen, andere betekenissen te opperen en door feiten in een andere context te plaatsen.

- **Bemiddeling.**

Hier gaat het zowel over betekenis- als over conflictbemiddeling tussen de jongeren en hun ouders of tussen hulpverleners en cliënten. Door middel van aparte gesprekken met alle betrokken partijen gaat de bemiddelaar betekenissen over en weer uitklaren en wordt er stil gestaan bij de betekenis van het conflict voor de niet aanwezige andere. Nadat de betekenissen op elkaar zijn afgestemd kan er gewerkt worden aan een compromis. De bemiddelaars gaan op zoek naar gemeenschappelijke belangen die over de belangentegenstellingen heen de conflicterende partijen met elkaar verbinden.

- **Actieve participatie.**

De bemiddelaar van het OTA kan betrokken worden bij het ganse hulpverleningsproces. Concreet gaat dit over hulp bij de inschatting van een aangemeld probleem, het voeren van verkennende en herkaderende gesprekken en het deelnemen aan netwerkoverleg.

OTA-medewerkers treden niet zelfstandig op, al kan soms een bepaalde actie (bijvoorbeeld telefoneren naar het gezin van de jongere om een afspraak vast te leggen) worden ondernomen met een duidelijk mandaat van de consulent of hulpverlener

Het vroegtijdig inschakelen van een OTA-medewerker kan het hulpverleningsproces aan het allochtone gezin positief bevorderen, dit door van bij het begin een juiste inschatting te maken en een duidelijke strategie te bepalen. Dit geeft ook de jongere en zijn gezin de kans om een vertrouwensband op te bouwen met de bemiddelaar en zorgt ervoor dat de jongere en zijn gezin de hulpverlening toelaat.

Ter verduidelijking wordt hieronder uitgebreid elke stap van **een actieve participatie**, beginnend met de aanmelding omschreven.

Aanmelding/contactname :

De consulent/hulpverlener neemt contact op met een vraag naar samenwerking met het OTA en geeft hiertoe de basisgegevens door evenals de indicaties die er zijn om het OTA in te schakelen.

Indien er al een intakeverslag is, wordt dit eveneens gemaild aan het OTA, op voorwaarde dat de betreffende ouders en jongere hier geen bezwaar tegen hebben.

De vraag wordt intern binnen het OTA-team besproken en het antwoord, met bij niet ingaan op de vraag opgave van de reden, wordt zo snel mogelijk (en alleszins binnen de week) bekendgemaakt

De vraag kan ook zijn om gezamenlijk in te schatten of de tussenkomst van OTA een meerwaarde kan bieden. Het OTA kan dit tijdens een overleg (niet in aanwezigheid van cliënt) mee inschatten.

Tijdens het eerste consultatiegesprek is de OTA-bemiddelaar niet aanwezig. De ervaring (ook in andere provincies) leert dat dit niet opportuun is. Tijdens een tweede consultatiegesprek kan het OTA wel aanwezig zijn. Er moet steeds een duidelijke introductie zijn: rol en positionering van de OTA-bemiddelaar moeten voor de cliënt immers van bij de aanvang duidelijk zijn.

De samenwerking kan in elke fase van de hulpverlening: zowel tijdens aanmelding, onderzoek als management.

Hulpverleningsstrategie :

Indien de consulent het aangewezen acht om de OTA-ondersteuning mee in de hulpverleningsstrategie te kaderen, moet de cliënt – binnen de vrijwillige en aanklampende hulpverlening – de keuze hebben om hier al dan niet op in te gaan.

De consulent en de bemiddelaar bespreken eerst gezamenlijk de hulpverleningsstrategie zonder de cliënt(en). Een belangrijk onderdeel hiervan moet de verduidelijking zijn van wat men hoopt te bereiken door het inschakelen van het OTA (m.a.w. de mogelijke meerwaarde van de OTA-ondersteuning). Tegelijk moet er voldoende rekening worden gehouden met de mogelijke valkuilen en dynamiek binnen het cliëntsysteem. Dit kan door het OTA verder worden uitgediept in de eigen supervisie/teambespreking. Na elke gezamenlijke interventie wordt wederzijds feedback gegeven over de rol/positie en effecten op de cliënt, zodat eventueel ook de strategie en doelstellingen kunnen worden bijgesteld. Het OTA kan vanuit de eigen expertise een (korte) nota bezorgen aan de consulent.

Verloop van de hulpverlening

Consulent en bemiddelaar houden elkaar op de hoogte van relevante nieuwe informatie binnen een bepaald dossier. Ook wanneer gedurende een bepaalde fase van de hulpverlening geen OTA-interventies worden gevraagd, wordt de bemiddelaar op de hoogte gehouden.

Het OTA neemt na de afgesproken termijn zelf actief contact met de consulent voor een stand van zaken. Deze actieve betrokkenheid/ondersteuning is van belang bij de heropstart van de samenwerking.

De OTA-bemiddelaar neemt nooit eigen initiatieven in de hulpverlening. Alle contacten met het cliëntsysteem gebeuren in samenspraak met de consulent (en passen als dusdanig binnen de hulpverleningsstrategie).

Afsluiten van een dossier :

Bij het afsluiten van een dossier (door de consulent) of indien geen ondersteuning van het OTA meer wordt verwacht, wordt dit aan het OTA meegedeeld.

2.2 Vorming

Het ondersteuningsteam vindt het belangrijk te werken aan deskundigheidsbevordering van professionelen die werken met kinderen, jongeren en hun gezinnen uit etnisch-culturele minderheden en in te zetten op kennisdeling. En dit via het organiseren van vorming aan diensten en instellingen binnen de Integrale Jeugdhulp met betrekking tot het efficiënt intercultureel functioneren. Dat kan gebeuren via vorming op maat of via vorming in groep.

Omdat ook de komende generatie professionelen belangrijk is, wordt jaarlijks ingegaan op vormingsvragen van sociale hogescholen en de vakgroepen orthopedagogiek/sociale agogiek van de Universiteit Gent.

Bij **vorming op maat** gaat het om individuele vormingsmomenten op vraag van een bepaalde dienst of instelling, om een intervisie met betrekking tot een specifiek dossier of om vorming rond een thema waarover men iets meer wil weten.

Wat **vorming in groep** betreft, organiseert het OTA vormingsreeksen voor diensten en instellingen waarvoor dan een beroep gedaan wordt op externe deskundigen. Het kan daarbij gaan om een gemengd doelpubliek of een homogeen doelpubliek (bijvoorbeeld de medewerkers van één OCJ).

Vorming on-the-job: tijdens de samenwerking binnen een bepaald dossier, doen zich veel gelegenheden voor waarop hulpverleners intercultureel worden gevormd, zonder dat dit als dusdanig wordt benoemd.

Tijdens deze vormingen en overlegmomenten komen verschillende elementen aan bod waaronder: wereldbeelden, kameleon gedrag van allochtone jongeren, ontstaansgeschiedenis OTA, migratie contexten, geloof binnen de opvoeding, informatie over de verschillende allochtone gemeenschappen in België, enz.

De vormingen worden op maat aangeboden: er is een basiskader van waaruit we vertrekken en dat wordt aangevuld naargelang de vragen van de dienst die de vorming aanvraagt.

We proberen tijdens de vormingen zoveel mogelijk om vanuit ervaring te vertrekken. De inhoud van de vorming is zodanig opgebouwd dat er ruimte wordt gemaakt om hulpverleners te laten voelen welke mechanismen meespelen in de 'ontmoeting' tussen hulpverleners en allochtone cliënten.

Vormingen doorgedaan in 2014

Datum	Team	Vorming
11/12/2014	OOC 't Laar	Kennismaking OTA – voorbereiding vorming 2015
16/12/2014	BS De Krekel	Teamcoaching ifv casus Tsjetsjeens gezin

We vinden het belangrijk om mee te geven dat het geven van vorming met de huidige personeelsbezetting niet volwaardig kan opgenomen worden. Door de hoge caseload gaat onze prioriteit naar de dossiers en moeten we vormingen uitstellen of soms op korte tijd een vormingspakket samenstellen. Om kwalitatief goede vormingen te brengen moeten de bemiddelaars zich verder kunnen verdiepen en de tijd en ruimte hebben om de vormingspakketten samen te stellen.

In 2014 nam de werkgroep 'vorming' opnieuw de draad op. Het doel is om de krachten en expertise te bundelen om samen een basispakket op te maken en ervaringen/methodieken/enz. uit te wisselen. In het kader daarvan spraken we Fanny Matheusen van Goething aan. We hadden in december reeds een eerste gesprek met haar om onze verwachtingen te verduidelijken. Ten eerste willen we een interne vormingsmap samenstellen die het mogelijk maakt een vorming op maat samen te stellen. Ten tweede willen we een instrument ontwikkelen dat bruikbaar is voor hulpverleners, we baseren ons op de onderlegger die in het verleden werd ontwikkeld, vanuit het CAW Antwerpen in samenwerking met OTA, waarop een cultureel interview werd uitgeschreven. Fanny zal een analyse maken van ons bestaande vormingsmateriaal en een voorstel van aanpak uitwerken.

2.3 Publicaties/teksten

Schouders (nr.35): Contextbegeleiding – een insteek vanuit het OTA

2.4 Integrale jeugdhulpverlening

OTA neemt deel aan de reflectiegroepen minderjarigen en ouders. Deze werden opgericht binnen Integrale Jeugdhulp Oost-Vlaanderen om de stem van cliënten in de jeugdhulpverlening mee in beeld te brengen. Minderjarigen, ouders en hun vertegenwoordigers reflecteren over jeugdhulp vanuit hun eigen ervaring en vanuit de ervaringen van hun achterban/doelgroep. OTA brengt onze ervaring met de allochtone jongeren en hun gezinnen binnen. Dit wordt concreet opgenomen door Fouad.

3. CASELOAD 2014

In dit deel zijn een aantal tabellen opgenomen die de lezer een duidelijk overzicht geven van het aantal consulten, zowel adviserend als participatief, het OTA heeft verzorgd.

Samenvatting cijfers:

- We noteerden 42 adviserende consulten (23 NRTJ en 16 RTJ). 23 vragen kwamen uit Oost-Vlaanderen, 19 uit West-Vlaanderen. 3 vragen kwamen er vanuit de volwassenhulpverlening.
- In totaal werd er ondersteuning geboden in 87 dossiers, waarvan 43 overgedragen en 44 nieuwe dossiers.
- Binnen deze dossiers vonden er 305 participatieve consulten plaats. Er gingen 135 gesprekken door met ouders, 58 met jongeren, 42 gezinsgesprekken en 70 overlegmomenten met hulpverleners.
- Het grootste aantal aanmeldingen gebeurden door de voorzieningen (52: 41 NRTJ en 11 RTJ), gevolgd door de gemandateerde voorzieningen (25: 23 OCJ en 2 VK) en de sociale diensten jeugdrechtbank (10).
- We kregen 55 aanmeldingen vanuit Oost-Vlaanderen en 32 uit West-Vlaanderen.
- We kregen opnieuw een grote diversiteit binnen onze dossiers. In 35 dossiers werd er gewerkt met een co-bemiddelaar.
 - 30 Arabischstalige gezinnen (21 Maghreb en 9 Midden-Oosten)
 - 19 Roma gezinnen (Kosovo 2, Bulgarije 1, Slovakije 3, Bosnië 1, Servië 1, Turkije 2)
 - 18 Zwart-Afrikaanse gezinnen
 - 10 gezinnen uit Oost- en Centraal Europa
 - 2 gezinnen uit de Kaukasus
 - 3 Aziatische gezinnen
 - 15 Turkstalige gezinnen
- Er wordt vaker beroep gedaan op OTA voor meisjes (36), dan op jongens (23) en gezinnen (18).
- Er werd 1 jongere aangemeld met een MOF dossier, in al de andere casussen was er spraken van een VOS.

3.1 Overzicht adviserende consulten

De OTA-medewerkers worden geregeld telefonisch om advies gevraagd, we spreken dan over een *adviserend consult*. Deze vragen zijn zeer uiteenlopend, maar hebben steeds betrekking op

ondersteuning, vraagverheldering of pedagogisch advies in een concrete situatie. De bemiddelaars organiseren een permanentie op maandag-, woensdag- en donderdagvoormiddag telkens van 9u30 tot 12u30.

In 2014 verzorgden de OTA-medewerkers **42 adviserende consulten** aan volgende diensten:

ONDERSTEUNINGCENTRUM JEUGDZORG (5)	
OCJ Ieper	Conflict ouders en pleeggezin
OCJ Oostende	Conflict tussen jongere en grootouder
OCJ Gent	Spijbelproblematiek
OCJ Dendermonde	Nieuw samengesteld gezin, opvoedingsproblemen
OCJ Gent	Zorg kind met een beperking, hulpverlening vindt geen ingang in het gezin
SOCIALE DIENST JEUGDRECHTBANK (2)	
SDJR Gent	Weerstand ouders hulpverlening
SDJR Kortrijk	Spijbelproblematiek
VERTROUWENSCESTRUM KINDERMISHANDELING (1)	
VK West-Vlaanderen	Intra familiaal geweld
RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP (23)	
SD Dominiek Savio Instituut	Conflict ouders
Linbegeleidster Viso Roeslare	Jongere veel vragen over migratie en verleden, afwezigheid familie, ...
CLB Roeselare	Roemeens Roma meisje
CLB Dendermonde	Jongere heeft vragen naar familiale achtergrond
CLB Dender	Parentificatie, verwaarlozing
CLB GO Veurne	Spijbelproblematiek
CLB Groeninge	Aanpak moeilijk gedrag op school
CLB Veurne	Conflict tussen jongere en ouders
VCLB Kortrijk	Intra familiaal geweld
VCLB Weimeersen	Doorverwijzing BLO moeilijk voor ouders
VCLB Gent	Intra familiaal geweld
Vzw Apart	Conflict ouder – kind, Intra familiaal geweld
Vzw Apart	Info culturele achtergrond jongere

Vzw Pleegzorg Oost-Vlaanderen	Strategiebepaling
CAW Oostende thuisbegeleiding	Spijbelproblematiek
CAW De Schelp	Conflict ouders, onenigheid opvoeding
MFC Ten Dries	Psychologische ondersteuning voor jongere
MPI Sint-Lodewijk	Hoe gaan allochtone ouders om met een kind met een beperking?
OCMW Zelzate	Conflict tussen jongvolwassene en ouders, zoeken bemiddelaar
CGG Kortrijk	Psychologische ondersteuning jongere
CKG Kapoentje	Conflict tussen kind en ouder, alleenstaande ouder
Columbus experiment West-Vlaanderen	Conflict tussen kind en ouder, alleenstaande ouder
Vzw DOP West-Vlaanderen	Vraag naar doorverwijzing
NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP (8)	
Begeleidingstehuis Raveling	Dreiging uithuwelijking
Pleegzorg West-Vlaanderen - afdeling Oostende	Conflict met pleeggezin
PC Sleidinge – Yidam	Gevoeligheden omtrent BZW
VZW Juna	Conflict in leefgroep
OOC De Zandberg	Intra familiaal geweld, alleenstaande mama, ... tips naar ondersteuning van mama
Vzw Lionshulp	Vragen betreft verblijfsdocumenten
Vzw Blij Leven	Conflict tussen moeder en dochter
Vzw De Cocon	Conflict moeder en dochter omwille van vrijheden
ANDERE HULPVERLENING (3)	
TB De Kangeroe	Aanpak hulp aan volwassen man
PRIT	Aanpak hulp aan volwassen vrouw
Vzw Baken	Aanpak hulp aan volwassen vrouw

Daarnaast blijven we ook zeer diverse informatieve vragen krijgen betreffende culturele achtergronden, tolken, specifieke kennis van de sociale kaart, enz. Bij deze vragen formuleren we zelf een antwoord, of indien wij niet over die kennis beschikken, verwijzen we door naar de juiste diensten.

- Regioteam West-Vlaanderen: aanbod OTA
- VK West-Vlaanderen: voorstelling OTA op ROK in Kortrijk

- PC De Branding: kan er nog beroep gedaan worden op OTA?
- Studente Howest – maatschappelijk werk thesis: 'hoe ga ik om met moslimjongeren als leerlingenbegeleidster en toch niet ingaan tegen het schoolreglement?'
- Studente Howest – toegepaste psychologie thesis: preventie van drop-out onder allochtone cliënten van Turkse en Marokkaanse origine.
- Studente Howest: tips tav OKAN?
- Studenten Arteveldehogeschool: interview ifv vak 'interdisciplinaire afstemmen en ondersteunen'
- Studenten HoGent: interview ifv vak 'aspecten van het professioneel functioneren'
- Studente HoGent ifv vak Etnisch-culturele minderheden: interview
- Studenten HoGent ifv vak 'interculturele perspectieven op jeugdhulpverlening': interview
- Studente Politieke Wetenschappen UGent: onderzoek naar Tsjetsjeense gemeenschap in België: vraag contactpersonen
- Studente Arteveldehogeschool: interview Bachelorproef omtrent anderstalige nieuwkomers en de ondersteuning in het onderwijs
- Studente Howest, toegepaste psychologie: interview ifv bachelorproef preventie van dropout allochtone cliënten
- Studente Howest: interview ifv bachelorproef ' hoe ga ik om met moslimjongeren als leerlingenbegeleidster en toch niet ingaan tegen het schoolreglement?'
- Stageaanvraag HUB Gezinswetenschappen
- Stageaanvraag HoGent, optie maatschappelijk werk (2)
- Stageaanvraag UGent Orthopedagogiek
- Stageaanvraag Erasmushogeschool Brussel
- Stageaanvraag UGent Pedagogische wetenschappen
- Stageaanvraag VSPW (2)
- Stageaanvraag Kopa
- Gastles Odisee, Orthopedagogie
- Gastles HoGent voorstelling OTA
- Werkbezoek Arteveldehogeschool thema 'diversiteit'
- Studiedag UGent: spreker 'migraties en relaties: knelpunten'
- Ugent: interview 'studie huwelijkspraktijken en partnerkeuze''
- Vraag naar deelname structureel overleg intrafamiliaal geweld ECM
- Vraag KMI deelname klankbordgroep 'Brugfiguren'
- CAR Oostakker: aanbod anderstalige kleuters
- VZW Jeugdzorg De Liaan: Vraag naar tolk Frans
- VZW Binnenstad: Vraag naar Tolk Arabisch
- SDJR Dendermonde: vraag naar tolk Slovaaks
- Vraag KMI: doorgeven knelpunten binnen BJB vanuit OTA
- Consulent: vraag naar mogelijkheid tot wissellieren, een dag meelopen met OTA
- Vzw De Patio: vormingsaanvraag 2014/2015
- Thomas More, onderzoekster APART: aanmaak cartografie op vlak van eer gerelateerd geweld en gedwongen huwelijken

- Vzw Roppov: artikel schrijven voor in schouwers
- KMI: vraag deelname OTA trefdag brugfiguren Roma 2015
- Vzw Amon: vraag vertaling brief
- VCLB Deinze: opname OTA in hun regionale sociale kaart
- VZW Jong: info stichting solidariteit
- Afrikaans Platform: vraag naar info intra-familiaal geweld binnen Afrikaanse gezinnen

3.2 Overzicht participatieve consulten

Deze tabellen omvatten een aantal belangrijke gegevens over de participatieve consulten die het ondersteuningsteam heeft verzorgd in 2014.

De tabellen geven het aantal aanmeldingen weer, één dossier per jongere of gezin. In sommige dossiers zijn er meerdere kleine kinderen van hetzelfde gezin betrokken. In deze gevallen wordt er één dossier op naam van het gezin geopend. Indien de jongeren uit één gezin vanuit verschillende diensten worden opgevolgd dan worden de dossiers opgesplitst. De gezinsdossiers worden apart weergegeven.

Binnen deze dossiers verzorgden de bemiddelaars in totaal **305 participatieve consulten**, waarvan 268 binnen de NRTJ en 37 binnen de RTJ. Een participatief consult bestaat uit een overleg met de aanmelder, een verkennend, herkaderend of een bemiddelingsgesprek met de aanmelder, met de jongere en zijn context. Er gingen 135 gesprekken door met ouders, 58 met jongeren, 42 gezinsgesprekken en 70 overlegmomenten met hulpverleners.

In 2014 werd er gewerkt in 87 dossiers waarvan 43 overgedragen dossiers uit 2013 en 44 nieuw aangemelde dossiers. De terugval van het aantal aangemelde dossiers heeft te maken met de overgang van de werking van een Provinciale inbedding naar de vzw. Hierdoor draaide de dienst het eerste half jaar op een lager pitje.

De tabellen geven aan door wie de aanmelding gebeurde, welk geslacht de betreffende jongeren hebben en of het om een VOS-, dan wel om een MOF- dossier gaat.

In de tabellen is de eerste aanmelder het vertrekpunt. Meestal is het zo dat er nog meerdere andere diensten betrokken zijn dan de dienst die aanmeldt.

3.2.1 Overzicht dossiers Niet Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp

Het OTA wordt erkend voor het geven van ondersteuning aan hulp- en dienstverlening die door de toegangspoort, de gemandateerde voorzieningen en de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdbijstand wordt ingeschakeld of georganiseerd.

In tabel 1, onder het luik 'voorzieningen niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp', worden enkele voorzieningen opgesomd waarvan het aanbod in 2015 werd overgeheveld naar het rechtstreeks

toegankelijke luik binnen de jeugdhulpverlening. Voor dit jaarverslag worden zij nog ondergebracht onder NRTJ.

1 ^e Aanmelder	J	M	G	VOS	MOF	Totaal
SOCIALE DIENST JEUGDRECHTBANK (10)						
SDJR Dendermonde	1	-	-	1	-	1
SDJR Gent	1	-	-	1	-	1
SDJR Kortrijk	2	1	2	5	-	5
SDJR Brugge	-	2	-	2	-	2
SDJR Oudenaarde	-	1	-	1	-	1
SDJR Veurne	-	-	-	-	-	-
SDJR Ieper	-	-	-	-	-	-
ONDERSTEUNINGSCENTRUM JEUGDZORG (23)						
OCJ Aalst	-	1	1	2	-	2
OCJ Gent-Eeklo	3	6	4	13	-	13
OCJ Oudenaarde	-	-	1	1	-	1
OCJ Dendermonde	-	-	-	-	-	-
OCJ Ieper	-	-	-	-	-	-
OCJ Brugge	-	1	-	1	-	1
OCJ Veurne	-	-	-	-	-	-
OCJ Kortrijk	1	1	2	4	-	4
OCJ Oostende	-	1	1	2	-	2
OCJ Roeselare-Tielt	-	-	-	-	-	-
OCJ Sint-Niklaas	-	-	-	-	-	-
VERTROUWENSCENTRUM KINDERMISHANDELING (2)						
VK Oost-Vlaanderen	-	-	1	1	-	1
VK West-Vlaanderen	-	1	-	1	-	1
VOORZIENINGEN BJB (41)						
OOC Luein	-	4	-	4	-	4
OOC De Wijzer	-	1	-	1	-	1
OOC De Luwte	-	1	-	1	-	1
OOC De Zandberg	3	3	-	6	-	6

OOOC De Morgenster	-	1	-	1	-	1
Vzw Oranjehuis	-	1	-	1	-	1
Begeleidingstehuis Steevliet	-	-	1	1	-	1
Kindertehuis Dageraad	1	1	-	2	-	2
Tehuis Sint-Carolus vzw – Afdeling De Wilg	-	-	1	1	-	1
Vzw Lionshulp	-	3	-	3	-	3
De Witte Berken	-	1	-	1	-	1
Tehuis Hof ter Welle	-	-	1	1	-	1
De Cocon vzw - Crisishulp aan Huis	-	2	-	2	-	2
De Cocon vzw - IKT	1	-	-	1	-	1
Centrum voor Ambulante Begeleiding vzw	1	-	-	1	-	1
Dagcentrum De Totem	2	2	1	5	-	5
Pleegzorg West-Vlaanderen	1	-	-	1	-	1
Thuisbegeleidingsdienst Camino	-	-	1	1	-	1
Begeleidingstehuis Sint - Jan Baptist	-	1	-	1	-	1
Dagcentrum Mozaïek	-	1	-	1	-	1
Vzw De Kantel	-	1	-	1	-	1
Kindertehuis Sint-Vincentius	-	1	-	1	-	1
Pleegzorg Oost-Vlaanderen	1	-	-	1	-	1
VZW Jeugdzorg – Afdeling De Liaan	-	-	1	1	-	1
HCA Oost-Vlaanderen	1	-	-	-	1	1
Totaal	19	39	18	75	1	<u>76</u>

Tabel 1: algemeen overzicht dossiers TP, gemandateerde voorzieningen, NRTJ 2014

We merken op dat zowel voorzieningen als verwijzers aanmelden bij het OTA. We vinden dit een positieve evolutie. Wanneer voorzieningen bij het OTA aanmelden adviseren wij hen steeds om de consulent op de hoogte te brengen van onze betrokkenheid. We streven er naar dat alle betrokkenen bereid zijn en open staan voor de ondersteuning vanuit OTA.

3.2.2 Overzicht dossiers Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp

In de volgende tabel vermelden we dezelfde elementen, maar hier betreft het dossiers van hulpaanbieders voor de ITP. Het OTA behandelt ook een aantal dossiers waarbij een afglijding naar de NRTJ bestaat of waarbij het OTA mee kan toeleiden om de stap naar intensievere hulp te zetten.

VOORZIENINGEN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JH (11)						
P.C. Dr.Guislain – Fioretti – Arco Outreach	1	-	-	1	-	1
CIJG Sint – Jan Baptist	-	1	-	1	-	1
CLB Dendermonde	-	1	-	1	-	1

CLB Veurne	-	1	-	1	-	1
Columbusproject Oost-Vlaanderen	-	1	-	1	-	1
Columbusproject West-Vlaanderen	-	1	-	1	-	1
VCLB Waregem	-	1	-	1	-	1
VCLB Gent	-	1	-	1	-	1
MPI Wagenschot	2	-	-	2	-	1
Brugfiguur school HTISA	1	-	-	1	-	1
Totaal	4	7	-	11	-	<u>11</u>

Tabel 2: algemeen overzicht dossiers RTJ 2014

3.2.3 Indeling naar herkomst

In tabel 3 gaan we na wat de etnisch-culturele afkomst van de jongeren is. Hiermee duiden we niet op de nationaliteit maar op het land van herkomst van de jongere, de ouders of de grootouders. De meeste cliënten hebben namelijk de Belgische nationaliteit.

Herkomst	Jongen	Meisje	Gezin	Totaal
Algerije	-	2	-	2
Algerije – België	-	1	-	1
Afghanistan	-	1	1	2
Albanië – België	-	-	1	1
België	-	1	-	1
Bulgarije (Roma 1)	3	1	-	4
Burundi	1	-	-	1
Bosnië (Roma 1)	-	-	1	1
Congo	2	3	2	7
Filipijnen	1	-	-	1
Filipijnen – België	-	-	1	1
Georgië	-	-	1	1
Irak	-	3	-	3
Iran	1	-	-	1
Ivoorkust	-	1	-	1
Kameroen	-	1	-	1
Kirgizië	1	-	-	1
Kosovo (Roma 2)	1	1	1	3
Liberia	-	1	-	1
Liberia – België	1	-	-	1
Marokko – België	-	1	2	3
Marokko	2	6	1	9
Marokko – Tunesië	1	-	-	1
Macedonië	-	-	1	1

Macedonië – Kosovo	-	1	-	1
Nepal	-	1	-	1
Nigeria	-	2	1	3
Oekraïne	1	-	-	1
Rusland – Jordanië	-	2	-	2
Senegal	1	-	-	1
Syrië	-	-	1	1
Servië (Roma 1)	-	1	-	1
Servië – Kosovo	1	-	-	1
Slovakije (Roma 3)	1	2	-	3
Sierra Leone	1	1	-	2
Tunesië	-	3	2	5
Turkije (Roma 2) (Koerden 2)	5	9	2	16
Totaal	24	45	18	<u>87</u>

Tabel 3: Indeling naar herkomst 2014

Bovenstaande tabel biedt een overzicht van de grote diversiteit in afkomst van de cliënten. Deze grote diversiteit maakt dat de bemiddelaars zich verder dienen te verdiepen en soms genoodzaakt zijn op zoek te gaan naar meer expertise. Dan wordt er meestal beroep gedaan op een vrijwilliger. Een vrijwilliger (co-bemiddelaar) staat de bemiddelaar bij om taal- en cultuurbarrières te kunnen overbruggen bij gezinnen van niet courante etnisch culturele minderheden.

In 2014 werkten we samen met vrijwilligers afkomstig uit:

Kosovo, Albanië, Filipijnen (2 vrijwilligers), Congo, Kameroen, Afghanistan, Nigeria, Slovakije, Senegal, Rusland, Bulgarije, Iran, Sierra Leone, Servië

Ons vrijwilligersbestand wordt verder uitgebreid met vrijwilligers uit verschillende landen. We zijn bezig met het verder uitbouwen van deze samenwerking. Het is immers belangrijk dat de vrijwilligers die worden ingezet, de competenties hebben om mee te bemiddelen. Meestal zijn deze mensen reeds actief in de sociale sector of een zelforganisatie. Tijdens een eerste gesprek (kennismaking) gaan we verder na of hij/zij geschikt is om mee te bemiddelen en ondertekent de vrijwilliger een afsprakennota, waarin de samenwerkingsvoorwaarden zijn opgenomen. De samenwerking met co-bemiddelaars ervaren we als zeer positief. In praktijk volgen de bemiddelaar en co-bemiddelaar steeds samen het dossier op. Co-bemiddelaars maken slechts uitzonderlijk zonder een vaste bemiddelaar van het team een afspraak in een dossier. We merken bij de vrijwilligers echter een behoefte aan vorming rond de jeugdhulpverlening, migratiegeschiedenis ECM, leefwereld allochtone jongeren, enz. Wegens de hoge caseload, lukte het in 2014, niet om een aantal vormingsmomenten te organiseren voor de vrijwilligers.

3.2.4 Indeling VOS/MOF

Onderstaande tabel geeft het soort dossier aan. Hiermee verwijzen we naar het VOS of MOF statuut van een dossier.

VOS	MOF	Totaal
86	1	87

Tabel 4: indeling naar VOS/MOF

De ondersteuning die het OTA biedt, gebeurt grotendeels in dossiers waar het om een *verontrustende opvoedingssituatie* gaat. Het aantal MOF dossiers is gedaald in vergelijking met vorig jaar (2013: 9).

3.2.5 Ondersteuning per arrondissement

Tabel 5 toont het aantal dossiers per arrondissement (bestuurlijk of gerechtelijk).

De onderstaande instanties zijn niet altijd de eerste aanmelder, maar ze worden wel betrokken tijdens de ondersteuning.

Arrondissement	Instantie	POS	MOF	Totaal
Dendermonde	OCJ Sint-Niklaas	-	-	-
	OCJ Dendermonde	1	-	1
	OCJ Aalst	3	-	3
	SDJR Dendermonde	6	-	6
	NRTJ	1	-	1
	RTJ	1	-	1
	Totaal	12	-	12
Gent	OCJ Gent - Eeklo	16	-	16
	SDJR Gent	15	-	15
	Onbekend	3	-	3
	RTJ	7	-	7
	Totaal	41	-	41
Brugge	OCJ Brugge	5	-	5
	SDJR Brugge	5	-	5
	OCJ Oostende	3	-	3
	Totaal	13	-	13
Ieper	OCJ Ieper	-	-	-
	SDJR Ieper	1	-	1
	NRTJ	1	-	1
	Totaal	2	-	2
Kortrijk	OCJ Roeselare - Tielt	-	-	-
	OCJ Kortrijk	7	-	7

	SDJR Kortrijk	7	-	7
	VK West-Vlaanderen	1	-	1
	RTJ	1	-	1
	Totaal	16	-	16
Oudenaarde	SDJR Oudenaarde	1	-	1
	OCJ Oudenaarde	1	-	1
	Totaal	2	-	2
Veurne	OCJ Veurne	-	-	-
	SDJR Veurne	-	-	-
	RTJ	1	-	1
	Totaal	1	-	1
Totaal				<u>87</u>

Tabel 5: ondersteuning per arrondissement

3.2.6 Gedwongen / vrijwillige hulpverlening

Vrijwillige hulpverlening	Gedwongen hulpverlening	Totaal
53	34	<u>87</u>

Tabel 6: gedwongen / vrijwillige hulpverlening

Deze laatste tabel toont het aantal dossiers binnen het vrijwillige luik en het aantal dossiers binnen het gedwongen luik van de jeugdhulpverlening.

4. SIGNALLEN

De bemiddelaars van OTA komen in aanraking met een veelheid van diensten en organisaties maar ook leefsituaties van individuele allochtone jongeren en hun gezin. Graag delen wij hieronder een aantal observaties, bezorgdheden en/of aandachtspunten die relevant zijn voor de kwaliteit van de jeugdhulpverlening aan etnisch-culturele minderheden.

Wat opvalt in 2014 is de stijging van het aantal aangemelde meisjes. De voorbije jaren werden er vaker jongens of gezinnen aangemeld. De aangemelde problematiek heeft meestal te maken met conflicten thuis, vaak omwille van vrijheden of omwille van een relatie die de ouders niet goedkeuren. In veel dossiers zien we dat ouders vaak wanhopig zijn, en hun kind aanpakken om bepaald gedrag te doen stoppen. Vaak komt de samenleving tussen en worden deze meisjes uit huis gehaald. We merken op dat hulpverleners aan de slag gaan, en pas in een latere fase wanneer het proces vast zit naar OTA bellen. We zien dat deze meisjes zich ondertussen genesteld hebben in de voorziening, wat de bemiddeling bemoeilijkt. Meisjes zien een terugkeer naar huis niet meer zitten. De meisjes hebben kunnen proeven van de vrijheden binnen de voorziening, hebben er een luisterend oor gevonden, enz. waardoor het voor hen zeer moeilijk is zich nog terug in te passen in het gezinssysteem. Daarnaast haken de ouders af omdat ze zich niet gehoord voelen en weinig vooruitgang zien. In verschillende casussen leidde dit tot situaties waar ouders veel inspanningen leverden maar het meisje toch weigert om naar huis te komen. Hulpverleners ondersteunen dit soms vanuit angst voor agressie thuis, het onbekende van de thuissituatie of de intenties van de ouders. Een langdurig verblijf van deze jongeren (een kleine kanttekening, we zien dit ook bij jongens) in een voorziening, maakt de terugkeer naar huis moeilijker. De gevolgen voor deze meisjes en de gezinnen zijn groot. Sommige meisjes komen in een latere fase in BZW terecht, waar zij geconfronteerd worden met eenzaamheid omwille van een beperkt netwerk. Hun vertrouwde netwerk is grotendeels weggefallen door de keuzes die zij gemaakt hebben. Ouders verliezen hun kind en ervaren veel verdriet.

Bovenstaande zien we ook bij sommige neveninstromers. Dit zijn jongeren die op latere leeftijd naar België worden gehaald door één of beide ouders. Zij groeiden voordien op bij de achtergebleven ouder of familie in het land van herkomst. In heel wat gezinnen ontstaan er na de aankomst van de jongere conflicten. De verwachtingen van de ouders en de jongere worden niet ingelost, waardoor het samenleven wordt bemoeilijkt. Bemiddeling is hierbij nodig, anders geraakt dit conflict moeilijk opgelost en nestelen deze jongeren zich in de hulpverlening. Dit zorgt voor veel verdriet bij ouders die het beste willen voor hun kind. In andere gevallen kan dit leiden tot een vorm van verstoting en isolement van de jongere. Zolang zij minderjarig zijn, kunnen zij dan rekenen op de hulpverlening, maar deze beschermde omkadering valt weg van zodra zij meerderjarig worden. Deze jongeren komen in een zeer kwetsbare positie terecht.

Ook afgelopen jaar zagen we de complexiteit van de dossiers toenemen. Heel veel gezinnen hebben te kampen met een waaier van problemen. We merken op dat er nog steeds veel onwetendheid is bij de ouders over de werking van de verschillende hulpverleningsvormen en -diensten. Als het gaat om

opvoeding, dan gaan ouders vaak hulp zoeken bij de politie omdat ze niets anders kennen. Ze hopen dat een politieagent hun kind op het matje roept en duidelijk meegeeft dat ze dienen te luisteren naar hun ouders. Gezien dit niet tot de bevoegdheid van de politiediensten behoort sturen ze de ouders weg. Ouders voelen zich niet begrepen. Jongeren vinden sneller hun weg als het thuis moeilijk loopt. Wanneer het voor ouders niet meer gaat dan vinden zij vaak niet de juiste weg. In heel veel gezinnen merken we een grote nood op aan cultuur sensitieve opvoedingsondersteuning. Heel wat ouders zeggen letterlijk dat ze niet weten wat de samenleving van hun als ouders verwacht. Ouders dienen veel vroeger ondersteund te worden in de opvoeding van hun kinderen. Scholen kunnen volgens ons een belangrijke rol spelen in het vroeg detecteren van deze nood.

Bij de jongeren zien we dat veel van hen in de knoop zitten met hun identiteit. Ze voelen zich niet begrepen door hun ouders, door leerkrachten, enz.

Cultuursensitieve inzichten kunnen leerkrachten, individueel begeleiders, enz. helpen om deze jongeren en ouders beter te begrijpen en te ondersteunen.

5. TEAM

5.1 Medewerkers

Eind 2013 nam het OTA - team afscheid van 2 collega's. Enkel Greet Lenaerts (80%) ging over naar de vzw. Van 1 januari 2014 t.e.m. 30 april 2014 was ze werkzaam als Provinciepersoneel.

Op 1 mei 2014 kwam zij in dienst van de vzw. Greet was betrokken bij de overgang van de provinciale inbedding naar de vzw-structuur. In de vzw neemt zij de rol op als coördinator, naast haar opdracht als intercultureel bemiddelaar.

Op 1 april 2014 kwamen Fouad El-Ghraibi (voltijds) en Nevin Eryilmaz (80%) als intercultureel bemiddelaar in dienst. Sindsdien bestaat het team uit 2,6 VTE.

5.2 Co-bemiddelaars

Op vrijwillige basis werkten mee:

DOELGROEP	CO-BEMIDDELAAR
Kosovaarse gezinnen	Bekim Berisa
Albanese gezinnen	Taro Mucaj
Fillipijnse gezinnen	Fretzie Bulaclac en Carmen Moerman
Franstalige en Engelstalige gezinnen	Vihamba Kihumulendi (Congo)
Franstalige en Engelstalige gezinnen	Edna Lamnteh (Kameroen)
Afghaanse gezinnen, Russisch sprekende gezinnen	Karima Sherzada
Nigeriaanse gezinnen	Ette Ibibio
Slovaakse en Tsjetjische gezinnen	Jana Valaskova
Senegalese gezinnen	Kalifa Diaby
Russische gezinnen	Marieke Van den Berghe
Bulgaarse gezinnen	Mitko Nikolov
Iraanse gezinnen	Farnoosh Khodadadeh
Sierra Leonese gezinnen	Cheick Sako
Servo-kroatische gezinnen	Sara Perek
Tsjetsjeense gezinnen	Gulnara Abdulchamidova

5.3 Stagiaires

Stagiaire Edna Mary Lamnteh liep stage van november 2013 t.e.m. februari 2014 vanuit de opleiding Bachelor in de Gezinswetenschappen georganiseerd door de HUB.

Stagiaire Maleka Gassa liep kijkstage van 05/06/2014 t.e.m. 20/06/2014 vanuit de begeleidingsinstelling KOPA.

5.4 Persoonlijke opleiding en vorming

In 2014 werd er gewerkt aan de eigen deskundigheidsbevordering.

Greet Lenaerts – Coördinator

- 23/05/2014 Studiedag Ondersteuningsproject Kwaliteit – zelfevaluatie, zelfevaluatie-instrumenten en indicatoren
- 17/06/2014 Studiedag Ondersteuningsproject Kwaliteit - inbedding van het kwaliteitsbeleid in je eigen organisatie en betrekken van stakeholders in je kwaliteitsbeleid
- 19/06/2014 Netwerkdag Cultuurgevoelige Jeugdhulp – Project Cultuurgevoelige Jeugdhulp
- 03/10/2014 Studievoormiddag VZW Zijn – Sensibilisatie bij kwetsbare groepen
- 24/10/2014 Boekvoorstelling 'Waar gaan ze naartoe? Trajectbegeleiding van jongeren in een risicomaatschappij'
- 20/11/2014 Demosessie Prose

Nevin Eryilmaz – Intercultureel bemiddelaar

- 24/04/2014 Infomoment Integrale Jeugdhulp
- 06/06/2014 Dialoogdag ROPPOV - Contextbegeleiding: Hoe vullen ouders dit in? Hoe vullen professionelen dit in?
- 25/09/2014 Vormingsreeks Odice - Ann Huybrechs – Begeleiding van allochtone jongeren binnen en buiten de gezinscontext
- 02/10/2014 Vormingsreeks Odice - Ann Huybrechs – Begeleiding van allochtone jongeren binnen en buiten de gezinscontext
- 09/10/2014 Vormingsreeks Odice - Ann Huybrechs – Begeleiding van allochtone jongeren binnen en buiten de gezinscontext
- 16/10/2014 Vormingsreeks Odice - Ann Huybrechs – Begeleiding van allochtone jongeren binnen en buiten de gezinscontext
- 23/10/2014 Vormingsreeks Odice - Ann Huybrechs – Begeleiding van allochtone jongeren binnen en buiten de gezinscontext
- 07/10/2014 Studiedag 4Hobo - Forensische outreach voor jongeren van 16 tot 25 jaar met (vermoeden van) een verstandelijke beperking en risicogedrag
- 09/12/2014 Provincie Oost-Vlaanderen – Toegankelijke Communicatie

Fouad El-Ghraibi – Intercultureel bemiddelaar

- 22/04/2014 Lezing Roma en armoede – Faculteit Psy en Pedagogische wetenschappen UGent
- 24/04/2014 Infomoment Integrale Jeugdhulp
- 06/06/2014 Dialoogdag ROPPOV - Contextbegeleiding: Hoe vullen ouders dit in? Hoe vullen professionelen dit in?
- 09/12/2014 Provincie Oost-Vlaanderen – Toegankelijke Communicatie

5.5 Teamvergadering

Wekelijks vindt op dinsdagvoormiddag de teamvergadering plaats. Tijdens de teamvergadering worden nieuwe aanmeldingen toegewezen en lopende dossiers besproken. Het is tevens een forum tot uitwisseling en verdieping rond bemiddelingsmethodieken en het signaleren van aandachtspunten in de samenwerking met andere diensten.

5.6 Interprovinciaal coördinatorenoverleg

Sinds de erkenning van de OTA's komen de coördinatoren vanuit de vier teams op regelmatige basis samen. Zowel de aanloop naar de erkenning als de verwachtingen vanuit het Agentschap naar aanleiding van de erkenning worden overkoepelend uitgewerkt. Vanuit de vier OTA's wordt er samengewerkt aan de uitbouw van het kwaliteitsbeleid binnen de organisaties.

5.7 Interprovinciaal OTA overleg

Gemiddeld 3 à 4 keer per jaar komen de vier OTA's vanuit de verschillende provincies samen voor een overleg. Deze bijeenkomsten zijn van groot belang om ervaringen en methodieken uit te wisselen en het gemeenschappelijke concept te bewaken.

Het is immers uitermate belangrijk dat in grote lijnen volgens hetzelfde concept wordt gewerkt. Zowel de jongeren als de consultants, die vaak met verschillende OTA's samenwerken (de OTA's spraken af dat de gemeente waar de jongere gedomicilieerd is bepaalt welk OTA tussenkومت), moeten immers weten wat ze kunnen verwachten van het OTA. Daarnaast blijft er ruimte voor eigen accenten. De agenda wordt steeds samengesteld in onderling overleg tussen de verschillende teams.

5.8 Interprovinciale werkgroep vorming

Naast bovenstaande interprovinciale overlegmomenten, werd er vanuit de OTA's een werkgroep 'vorming' opgestart. Het doel van deze werkgroep is tweeledig:

- Interne vorming: zoeken naar een overkoepelend aanbod voor alle teams
- Externe vorming: kunnen we de aanwezige expertise niet inzetten over de provinciale grenzen heen?

In 2014 werden de eerste contacten gelegd met Fanny Matheusen (Goething). Zij zal begin 2015 met de werkgroep rond de tafel zitten om in eerste ons vormingsaanbod onder de loep te nemen. Met de werkgroep willen we in de toekomst een werkinstrument voor hulpverleners ontwikkelen die hen kan helpen bij een gesprek om de achtergrond en de context van gezinnen duidelijk te krijgen. Daarnaast willen we een intern werkinstrument ontwikkelen, in de vorm van een gemoduleerde vormingsmap, dat ons kan helpen bij het samenstellen van vormen op maat.

5.9 Raad van Bestuur en Algemene vergadering

De vzw wordt geleid door de Raad van Bestuur, aangesteld door de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering kwam bijeen op 10 mei 2014.

De Raad van Bestuur hield haar vergaderingen op 29 april, 3 juni, 16 september, 18 november. Op 31 december 2014 was deze als volgt samengesteld:

- Ümit Karanfil – Voorzitter
- Beatrice Zeltner – Secretaris
- Emmanuel Steyaert – Penningmeester
- Jonah Coudenys – Bestuurslid
- Greet Lenaerts – Coördinator OTA

BIJLAGE

Bijlage 1: Samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid enerzijds en de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen anderzijds voor het jaar 2014.

Bijlage 2: Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van ondersteuningsteams